

Stockholm 2016-06-20

Till

Kulturdepartementet

ku.remissvar@regeringskansliet.se

Unga Hörselskadades svar på "Låt fler forma framtiden!" SOU 2016:5.

Diarienummer Ku2016/00088/D

Unga Hörselskadade är en organisation som företräder barn och unga med hörselskada. Vi erbjuder mötesplatser för att träffa andra i samma situation och vi är en organisation många barn och unga med hörselskada växer in i och har som arena för sin personliga och demokratiska utveckling. Vi jobbar också med kunskapsspridning och påverkansarbete.

Vår målgrupp, barn och unga med hörselskada, är väldigt heterogen. Den befinner sig på ett brett spann där hörselskadorna varierar stort och så även behoven av anpassningar och lösningar. Hörselskadan är inte heller det enda som definierar den här gruppen utan många andra faktorer påverkar också. Generellt så gynnas gruppen av övergripande åtgärder som stärker demokratin och gör den mer tillgänglig för fler. Men för att personer med hörselskada ska kunna ta del av demokratin på bästa sätt så krävs ytterligare riktade tillgänglighetsinsatser.

Vi väljer att i vårt remissvar i första hand svara på det som tas upp i kapitel 14 och 15, det vill säga det som rör ungas organisering och personer med funktionsnedsättnings tillgång till demokratin, eftersom detta är de områden där vår expertis ligger.

Ungas organisering

Ungas organisering har en oerhört viktig funktion i samhället i flera avseenden och samhället behöver ta ansvar för att erbjuda förutsättningar för detta. Ungas organisering är inte bara en skola för demokratin, något som ska göras för att få en effekt senare i livet, den har också ett unikt värde i sig just här och nu i form av mötesplatser och arenor för att ge barn och unga en meningsfull och aktiv fritid. För unga med funktionsnedsättning är funktionshinderrörelsens ungdomsorganisationer livsviktiga. Vi erbjuder mötesplatser och möjligheter för barn och unga med funktionsnedsättning som de inte får i lika stor utsträckning i övriga civilsamhället. Vi är en plattform för det engagemang som andra organisationer inte har kunskap och möjlighet att fånga upp och hos oss kan barn och unga med hörselskada träffa andra och få känna en unik trygghet i att inte vara ensamma med sin funktionsnedsättning.

Demokratiutredningen konstaterar i avsnitt 14.4.5 att unga med funktionsnedsättning i mindre grad är delaktiga i föreningslivet och i idrottsaktiviteter. Vi anser att stödet till ungas organisering måste öka överlag och att det är av fortsatt största vikt med särskilt utökad stöd till de organisationer som fångar upp unga som annars inte engagerar sig i föreningsverksamhet och får tillgång till en meningsfull fritid. Utökad stöd till våra organisationer har också stor påverkan på våra målgrupps möjlighet att vara delaktiga i demokratin. Vi som organisationer kan kollektivt påverka när tillgängligheten på den stora demokratiska arenan brister och glappet mellan samhället och individen ännu är för stort.

Personer med funktionsnedsättnings tillgång till demokratin

Att personer med funktionsnedsättning är mindre delaktiga i demokratin än den övriga befolkningen är ett allvarligt demokratiproblem som behöver tas på största allvar. Likvärdiga förutsättningar till att utöva politiskt engagemang och att ta del av demokratiska beslutsprocesser är avgörande för att tillgodose allas mänskliga rättigheter. Samhället måste således jobba fortlöpande för att ta tillvara på allas kompetens och säkerställa en bred representation i våra demokratiska församlingar.

Vi ställer oss bakom alla de förslag på detta område som presenterats i utredningen. Av dessa vill vi särskilt lyfta fram att tillgängliga lokaler med hörslina är av största vikt för vår målgrupps delaktighet i demokrati. Att kommunfullmäktiges sammanträdeslokaler saknar hörslina är oacceptabelt och är direkt utestängande för merparten av vår målgrupp. Att säga att detta är något som bör tillhandahållas är allt för vagt, detta är något som kommuner måste erbjuda, allt annat är orimligt och direkt utestängande av vår målgrupp. Det är också avgörande för många med tillgång till teckenspråkstolk eller skrivtolk för att kunna ta på sig och genomföra förtroendeuppdrag. Detta måste garanteras utan begränsning.

Vi anser också att funktionshinderråd såväl som ungdomsråd är viktiga forum för att hämta in åsikter och perspektiv från marginaliserade grupper. Dessa råd bör genomgående inkluderas

tidigare i beslutsprocesserna och ha närmare kontakt med högre uppsatta tjänstemän och politiker för att säkerställa reell makt och inflytande. Även för de här råden är tillgång till tillgängliga lokaler och garanterad tillgång till tolk av största vikt. Unga med funktionsnedsättning upplever i större utsträckning att beslutsfattare inte lyssnar (avsnitt 15.4). Detta i kombination med att ungdomsråd inte är representativa, vilket lyfts i utredningen, är ett stort problem. Ett viktigt verktyg för att komma åt detta är att säkerställa att även den typen av forum har praktiska möjligheter att inkludera unga med funktionsnedsättning.

Det är avslutningsvis högst aktuellt att utreda om användning av personlig assistent skulle vara ett hinder för att delta i möten om sekretessbelagda ärenden. I en sådan utredning kan det också vara aktuellt att titta på hur det fungerar om en person som deltar på ett sådant möte behöver tolk.

Jonathan Wahlström

Ordförande

Unga Hörselskadade